

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

JUTRA

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglasa
se sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Madžarska politika

Madžarski ministrski predsednik Daranyi in zunanji minister Kanya sta torej vrnila svoječasni Neurathov in Blombergov obisk v Pešti. Pravijo, da ni njuno berlinsko potovanje nič drugega kakor navaden čin diplomatske kurtoazije. Ta refren se čisto šablonsko ponavlja ob vsakem diplomatskem obisku. Zdi se sicer, da imajo prav tisti, ki zatrjujejo, da ne bo nobenih posebnih senzacij ali sklepov, vendar pa se skuša preko stolpcev nemškega tiska sugerirati zunanemu svetu prepričanje, da gre za manifestacijo priпадnosti Madžarske k političnemu osišču Rim-Berlin. Nedvomno pa so v ozadju tega poseta specialne zadeve, ki so v najtesnejši zvezi z razvojem madžarske politike v zadnjih mesecih.

Takoj po prevratu so sloneli madžarski odnošaji napram Nemčiji na temeljih nekakšne sentimentalnosti in skupne zarenjenosti, ki je spajala v svetovni vojni poražene države. Ta tradicija prijateljstva z Nemčijo se je preko Bethlenove realnejše politike nadaljevala do Gombösa, ki je hotel Madžarsko ob istočasnem odmikanju od Italije notranje in zunanje politično popolnoma prilagoditi Nemčiji. Gombösova smrt pa je povzročila v madžarski politiki gotovo spremembo.

Gombösov naslednik Daranyi je pričel z rahlo demontažo gomböszizma. Daranyi se izogiba vseh ekstremizmov z leve ali desne strani ter pluje po toku »zlate sredine«. To politično smer predudarnega odmika od vseh impulzivnejših političnih struj pa skuša Daranyi uveljaviti tudi v zunanji politiki. Kakor so morali v notranji politiki čutiti vso doslednost te politične smeri tudi ekstremistični in za Nemčijo navdušeni madžarski narodni socialisti, tako je bilo šele pod Daranyijevo vlado mogoče, da so se v madžarskih krogih pričele kritizirati malenkostne gospodarske ugodnosti rimskih protokolov, da je sledil odmik od slepotne privrženosti osišču Rim-Berlin, da se skuša napram vsem evropskim silam uveljaviti smer samostojnejše politike, ki se kaže predvsem v postopnem približevanju Madžarske državi Male antante. Tako je Daranyi počasi in previdno stopil na pot Schuschniggove politike čim močnejše osamovitve ter samoopredelitve v vodstvu zunanje politike.

Daranyijeva realna politika pa se je znašla sedaj v novi preizkušnji. Pristop Italije k berlinsko tokijskemu protiboljševiškemu paktu predstavlja signal k novim diplomatskim akcijam v Evropi. V evropskih diplomatskih središčih se namreč čuti prizadevanje Nemčije, da bi pridobila za priključek osi Tokio-Berlin-Rim tudi druge države in se v tem oziru navajajo predvsem Madžarska, potem Avstrija, Poljska, Grčija in Bolgarija. Vprašanje je: Kako bosta Daranyi in Kanya vzdržala ta berlinski pritisk?

Po informacijah iz Berlina niso namreč pogajanja med Daranyijem in nemškimi državniki potekla v takšnem tempu, kakor so si ga morebiti želeli berlinski krogi. To velja predvsem za gospodarska in politična pogajanja, ker zahtevajo Madžari za svoje poljedelske proizvode, ki jih potrebuje Nemčija, čiste gotovine. Politične zadeve pa so tem težje, ker bo Daranyi skoro gotovo moral odkloniti berlinsko zahtevo, da dobi Nemčija direkten vpliv na nemške narodne manjšine v Madžarski in da se na drugi strani dovolj nemškim državljanom v Madžarski službeno organiziranje v

Amerika in Anglija za razpolovitev Kitajske

BRUSEJ, 25. novembra. Iz krogov bruselske konference devetih sil se dozna, da se med angleško in ameriško delegacijo vodijo razgovori glede novega angleškega in ameriškega posredovanja v daljnemvzhodnem konfliktu. Po informacijah tukajšnjega tiska bi bili Anglija in Amerika pripravljeni, da se na podlagi dosedanjih vojnih rezultatov ustanovi neodvisna država od onih petih pokrajin, ki so jih doslej zasedli Japonci.

Protičekistični upor v Blagovješčensku

MOSKVA, 25. novembra. Službeno se potrjuje, da se je na Daljnem vzhodu uprla posadka v Blagovješčensku. Upor je nastal radi tega, ker je GPU hotela aretirati nekatere častnike, ki so pri vojakih zelo popularni. Vojaki so preprečili, da bi organi GPU odpeljali navedene častnike. Ko je prišel novi oddelek GPU, so se z orožjem postavili čekistom po robu. Ko so čekisti prispeli do vojašnice, so jih vojaki obkolili v vojaškem dvo-

rišču ter jih postrelili. Poveljnik GPU je poslal po nov, večji oddelek čekistov, nakar so vojaki pričeli znova streljati. Čekistom so prišli na pomoč oklopni avtomobili. V vojašnici se sedaj vodijo borbe med zabarikadiranimi vojakmi ter čekisti. Doslej je bilo na obeh straneh okoli 100 mrtvih in ranjenih. Obstaja nevarnost, da se vojaki, ki jih pošiljajo čekistom na pomoč, priključijo svojim tovarišem v borbi proti čekistom.

Valadares najprične pogajanja s Francos

PARIZ, 25. novembra. Desničarski »Le Jour« poroča iz Bayonna, da je imel predsednik katalonske republike Companys po vrnitvi iz Francije daljši razgovor s predsednikom valencijske vlade Negrinom. Negrin naj bi v najkrajšem času odstopil, sledila naj bi kompromisna vlada, ki bi imela nalogo, da se pogaja s Sa-

lamanca glede predpogojev premirja. List dodaja, da bi v tem slučaju postal Portella Valadares predsednik vlade, v katero bi vstopila tudi Mihael Maura, sin bivšega španskega ministrskega predsednika, ter Sanchez Roman. Valadares in Maura sta se šele pred nedavnim vrnila v špansko republiko.

Iz Berlina zopet izgnali novinarja

BERLIN, 25. novembra. Havas poroča: Zunanje ministrstvo je obvestilo švicarskega poslanika Dimicherta, da je dokončna odločitev nemških oblasti, da se ne bo več podaljšalo dovoljenje za bivanje v Berlinu dopisniku lista »Basler Nach-

richten«. Beckenstein mora prenehati s svojo novinarsko dolžnostjo 25. novembra, nakar mu bodo dovolili par dni za ureditev zasebnih zadev, tako da mora koncem tedna zapustiti Berlin.

Anglija „simbolično“ odplačuje ameriške vojne dolgove

AMSTERDAM, 25. novembra. »Daily Telegraph« poroča iz Newyorka, da je britanski poslanik Lindsay po nalogu svoje vlade sporočil ameriški vladi, da

namerava Anglija do 15. decembra simbolično odplačati dospeli obrok vojnega dolga.

Po 30 dneh belgijske krize: Jansonova vlada

BRUSEJ, 25. novembra. Vladna kriza, ki je nastala po odstopu Van Zeelandovega kabineta dne 25. oktobra in je trajala torej ravno mesec dni, je rešena. Potem, ko so se po vrsti ponesrečile misije Pierlota, Spaaka, de Mana, Jansona, Fena in Brunetta, je kralj Leopold III. včeraj vnovič poveril Jansonu sestavo nove vlade, ki je končno le uspel. Nova belgijska vlada, ki je bila davi že zaprisežena od kralja, je sestavljena takole: Predsednik: Janson (liberalci izven parlamenta); zunanje stvari: Spaak (soc. posl.); pošta: Bonchery (soc. posl.); javna dela: Merlot (soc. posl.); soc. politika:

Delatte (soc. posl.); narodno zdravstvo: Wauters (soc. posl.); justica: Du Bus de Warnaffe (kat. posl.); promet: Marck (kršč. dem. posl.); kolonije: Rubbens (kršč. dem. posl.); gospodarstvo: Van Isacker (kat. posl.); kmetijstvo: Pierlot (kat. posl.); prosveta: Hoste (lib. izven parl.); notranje stvari: Dierck (lib. senator); vojska: general Denis; finance: De Man (soc. senator). V novi belgijski vladi so 4 novi ministri: Janson, Warnaffe, Marck in Dierck. Socialisti so obdržali iste resore, kakor so jih imeli v prejšnji Van Zeelandovi vladi.

narodnosocialistični stranki, četudi je baron Neurath predlagal, da bo nemško poslanstvo v Pešti moglo jamčiti za to, da se nemški narodni socialisti ne bodo vmešavali v madžarsko notranjo politiko in da ne bodo sodelovali pri demonstracijah madžarskih narodnih socialistov.

Nemčija bi hotela imeti z Madžarsko prvi primer takšnega sporazuma, ki naj bi mu sledile potem še druge države. Prav tako naj bi bila Madžarska tista država iz vrste manjših držav, ki naj bi

se pridružila trem podpisnicam protiboljševiškega bloka. V tej smeri se vrši na Daranyia precejšen pritisk. Zdi se pa, da ne bo s priključitvijo nič, saj se brani tudi Avstrija, da bi se preveč eksponirala v tem vrvežu veseli. Na Dunaju in v Pešti je očividno že dozorelo prepričanje, da rimski protokoli povsem zadoščajo in da ne postane oboje držav slepo borbeno orodje bloka avtoritativnih držav, ki stikajo sedaj za demonstrativnimi gestami.

Gospodarske beležke

3.761.000 Din znaša proračun izdatkov zbornice za TOI za leto 1938. Nasproti proračunu za tekoče leto se je v novem proračunu vsota izdatkov povišala za 475.900 Din ali za preko 14%. Od povečane vsote izdatkov odpade na osebne izdatke 64.700 Din, na dotacijo zakladov 125.000 Din, na službo dolgov 110.000 Din in na potrebo odsekov 192.000 Din. Glede kritja izdatkov se bo pobrala 8% zbornična doklada, ki ostane na dosednji višini, povišale pa se bodo zbornične takse, in računajo da bo povišanje dalo 235.000 Din. V smislu sklepa proračunske seje zbornice za TOI v Ljubljani se bo v letu 1938 pobirala 8% doklada od osnovnega davka pridobnine in družbenega davka. Obrtniki, ki plačujejo pridobnino pavšalno, plačajo zbornici letni prispevek, ki znaša: a) če delajo sami 10 Din, b) če delajo z enim pomočnikom 15 Din, c) če delajo z dvema pomočnikoma 20 Din. Oni člani zbornice, ki plačajo samo toliko pridobnine, da bi znašala 8% zbornična doklada manj nego 20 Din, morajo plačati minimalni prispevek 20 Din. Podjetja zavezana javnemu polaganju računov, naplačajo, če se jim odobri minimalni davek, poleg 8% doklade na polovico minimalnega družbenega davka, še letni prispevek, ki znaša do glavnice 5 milijonov Din 0.1% od glavnice, pri glavnici do 10 milijonov Din 0.2%, pri kapitalu do 25 milijonov Din 0.3%, pri kapitalu do 100 milijonov Din 0.4%, pri kapitalu preko 100 milijonov Din na 0.5%. Prispevek pa ne sme znašati več kakor 50.000 Din. Omenjeni proračun se je odobril s 55 glasovi proti 1 glasu.

Najohotnejša konkurenca mariborskega obrtništvu je v smislu referata g. Bureša na plenarni seji zbornice za TOI v Ljubljani, mariborska kaznilnica, ki je postala velik industrijski obrat, ki zaposluje od 500 kaznjencev pri raznih delih najmanj 350. Obrtniki zahtevajo, naj kaznilnico pregleda posebna komisija, v kateri morajo biti tudi zastopniki obrtnišva. Kaznilnice si ne smejo postavljati velikih strojev in z njimi obratovati ter zahtevajo obrtniki, da se stroji takoj demontirajo.

Namesto 230 le 111.9 milijona Din ali 48% so plačali kmetjski dolžniki na račun prve anuitete za kmečke dolgove. Na račun druge anuitete pa so plačali dolžniki do 18. novembra nekaj nad 4 milijone din.

120 milijonov din kredita je določila Priv. agrarna banka bankam in zadrugam za odstopljene kmečke terjatve. Doslej pa so banke in zadruge zahtevale le za 30 milijonov din kreditov.

Produkcija sladkorja v Jugoslaviji je znašala v zadnji kampanji 38.000 ton, to je za 62.28% manj kakor preteklo leto.

Nova tvornica mila se je ustanovila v Zagrebu in sicer pod imenom »Jablana«.

Otvoritev železnice Koprivnica-Varaždin bo 12. decembra t. l.

13.410 vagonov koroze smo izvozili v prvih devetih mesecih leta 1936 v Nemčijo. Letos pa smo v istem razdobju izvozili v Nemčijo 121.260 vagonov.

S kapitalom 25 milijonov din se bo ustanovila v Splitu nova parobrodarska družba, ki se bo prvenstveno bavila s tovorno plovbo.

Vrednost denarja. 1 ameriški dolar din 43.—, 1 nemška marka din 17.45, 1 avstrijski šiling din 8.80, 1 švicarski frank din 10.—, 1 angleški funt din 215.—, 1 češkoslovaška krona din 1.52, 1 italijanska lira din 2.28, 1 francoski frank din 1.46.

Razredski

In zamorčki?

V št. 43 »Slov. besede« beremo: »Padlim Kitajcem«. V svoji polemiki proti dr. Breclju, dr. Stanovniku, dr. Mohoriču in Gostinčarju je »Slovenec« zapisal tudi te besede: »Ob takih narodnih omizjih se rodi tudi tista splošna slovenska usmerjenost, češ da moramo do vsakega dnevnopolitičnega pojava takoj v prvem hipu nepreklicno zavzeti svoje stališče in da vedno v srcu držimo s tistim, ki nam nič pomagati ne more, ker si domišljamo, da s tem onemu kaj pomagamo. Iz te pesniške miselnosti je nastal tudi tisti venec, ki je na Vernik duš dan visel na nekem križu na naši deželi, na katerem je bil trak z napisom »Padlim Kitajcem«. Take simpatije so morda lepe in plemenite, gotovo pa nerodovite in zelo smoradovne, če bi za nami kdo obesil venec z napisom: »Izginulim Slovincem«. Nam se prav za prav dopade, da je prodrli smisel za človečanstvo in njegove pravice tudi že v naše podeželje in plemeniti se nam zdijo tisti človek, ki je na dan mrtvih posvetil venec »Padlim Kitajcem«, ker je s tem očitno protestiral proti nasilju in nečloveškim metodam bojevanja s strani japonskih imperijalistov. Razumemo pa, da »Slovenec« taka miselnost ne ugaja. Njegove simpatije so na strani Japoncev in zato mu je pobijanje nedolžnih žen in otrok v isto naslodo, kakor je bilo sv. inkviziciji sežiganje živih nasprotnikov cerkve. Vprašamo pa, kako se strinja to najnovejšo »Slovenčev« načelo z akcijo nabiranja milodarov za afriške zamorčke in misijonarje med divjaki v Avstraliji? Ali misli, da se nam bodo ti kdaj oddolžili s kako mednarodno akcijo za rešitev onih Slovincov, ki izginjajo pod tujim jarmom?»

Pečena jabolka

V »Del. politiki« št. 94 beremo: Nemška modna revija »Das Blatt der Hausfrau« piše, da je sedaj v Nemčiji hudo povabiti koga v posete, ko mu pa človek nima kaj postaviti na mizo. Zlasti popoldanski obiski so postali neprijetna zadevščina. List priporoča, da naj hišne gospodinje opoldne spečejo jabolka, jih postavijo na kristalnit krožnik, posujejo s sladkorjem in potem servirajo pri popoldanskem obisku, da bo vsaj nekaj postaviti za na mizo. Pečena jabolka, tudi kaj, toda tisti, ki jih bodo jedli, ne bodo toliko mislili na nje, kot pa na to, da so se opekli s fašizmom!

Duhovnik — vodnik

V »Kmetiskem listu« št. 46 beremo pod tem naslovom: »To je zgodovinska, psihološko popolnoma utemeljena in razumljiva resnica. Prav tako je naravno, da se je na vasi, če ni hotel doživeti razkroja in s tem oslabitve lastnega položaja, moral pojaviti vodnik v osebi duhovnika. Duhovnik je bil v tistih dneh — nekako pred tri četrt stoletja — na vasi edini izobraženec, ki je izhajal iz ljudstva in ki je bil po svojem poklicu primoran živeti med ljudstvom. Po naravi svojega poklica (duhovna verska tolažba, spoved, krst, poroka, pogreb in pridige!) pa je nujno bil z ljudstvom v najbolj neposrednem stiku in je tudi najbolj nepristransko poznal njegove vrline in tudi napake ter težave in tegobe, ki so ga trle. Če je hotel sebi dobro, je moral skrbeti za dobrobit vasi, v kateri in od katere je živel. Njegova naloga je bila, da je — poleg svojih dušnopastirskih dolžnosti — skušal odvrti od vaškega človeka vse kvarne vplive in zrahljati neobdelano ledino za seme bodoče samostojne rasti. Slovenska duhovščina tedanje dobe se je v svoje naloge v veliki meri zavedala in jo marsikje častno opravila. Na gospodarskem in prosvetnem polju nam zgodovina hrani imena slovenskih duhovnikov, ki jih bomo vedno izgovarjali s spoštovanjem. Kot nepristranski ocenjevalci slovenskega razvoja to radi ugotavljamo in odločno odklanjamo natolčevanje tistih malih današnjih ljudi, ki so nevedni duhovni potomci velikih prednikov in ki mislijo, da je lajanje in blatenje političnega nasprotnika največja vseh zaslug»

Politična obzorja

Po pardnevnem zasedanju se je skupščina razšla

Zakonski načrt za ustanovitev novih okrožnih in sreskih sodišč — Interpelacije — Socialna konvencija s Čehoslovaško — 12.000 nerešenih prošelj

Včeraj je narodna skupščina nadaljevala svojo sejo, ki pa je trajala le dobro uro. Na včerajšnji skupščinski seji se je izvolil odbor za proučitev zakonskega načrta za ustanovitev novih okrožnih in sreskih sodišč.

Uvodnim formalnostim so sledile interpelacije, nakar je narodna skupščina prešla k dnevnemu redu.

Posl. Voja Lazič je vložil interpelacijo na notranjega in vojnega ministra zaradi smrti armijskega generala Tomiča. Zahteval je prvenstvo, ki ga je minister Cvetković v imenu obeh interpeliranih ministrov sprejel. Posl. Stanek Lenarčič je interpeliral notranjega ministra zaradi nastopanja ljubljanske policije v zvezi z nedavno protestno stavko trgovcev. Tudi za to interpelacijo je minister Cvetković sprejel zahtevano prvenstvo. Poslanec Franc Zupančič in tovariši pa so vložili interpelacijo na finančnega ministra glede podpore slovenskim kmetom, ki so bili oškodovani po vremenskih neizodah.

Za proučitev zakonskega načrta o ustanovitvi novih okrožnih in sreskih sodišč je bil izvoljen poseben skupščinski odbor. Zastopniki parlamentarnih klubov so se sporazumeli za eno samo kandidatno listo, ki je bila zaradi tega izvoljena z aklamacijo. V odboru zastopajo JNS poslanci dr. Dragan Kraljevič, Nikola Sokolović, Avgust Lukačič, Milovan Nikolić in Vojislav Nenadović.

O konvenciji s Čehoslovaško za socialno zavarovanje je poročal poročevalec stalnega skupščinskega odbora za konvencije nar. poslanec Zarko Tomašević. Konvencija se nanaša na bolniško zavarovanje delavcev in uslužbencev, nadalje na zavarovanje delavcev in drugih nameščenecv za primer onemoglosti, starosti in smrti ter na pokojninsko zavarovanje rudarjev in privatnih nameščenecv. Minister Cvetković je v kratkem govoru orisal ugodnosti, ki jih nudi ta konvencija na osnovi popolne reciprocitete. S konvencijo je bilo urejeno tudi vprašanje terjatev ljubljanskega Pokojninskega zavoda nasproti pokojninskim zavodom v Čehoslovaški, ki so pristali na to, da v roku treh mesecev izplačajo ljubljanskemu zavodu 1.100.000 čehoslo-

vaških kron za likvidacijo zavarovanja nekaterih naših zavarovancev, ki so bili pri njih pred vojno in za časa vojne zavarovani. Narodna skupščina je v načelu, v podrobnostih in definitivno sprejela konvencijo s 158 proti 6 glasovi.

Tudi o konvenciji z Romunijo glede železniške zveze in mostu čez Dunav je poročal posl. Zarko Tomašević. V svojem poročilu je poudaril, da je bila po dolgih pogajanjih dosežena kompromisna rešitev. Z novim mostom bo dosežena neposredna in kratka zveza med prestolnicama obeh držav. Dela se bodo takoj pričela in v štirih letih bo most dograjen. Tudi ta konvencija je bila končno v načelu, v podrobnostih in definitivno sprejeta s 158 proti 6 glasovom.

Na predlog podpredsednika Markiča določen naslednji dnevni red za prihodnjo sejo: izvolitev odbora za proučitev zakona o razširjenju zdravstvenih ustanov, razprava o trgovinski pogodbi s Švedsko ter o trgovinski pogodbi ter zdravstveni in veterinarski konvenciji z Romunijo. Seja se je zaključila ob 12.15. Prihodnja bo sklicana pismeno.

Popoldne se je sestel odbor za proučitev zakonskega načrta o ustanovitvi novih okrožnih in sreskih sodišč. Na seji se je konstituiral! Za predsednika je bil izvoljen Petar Bogavac, za podpredsednika Ljubomir Božinović, za tajnika in poročevalca odbora pa Bogoljub Knežević. Prihodnja seja odbora bo 25. t. m. ob petih popoldne v narodni skupščini. Na sejo so povabili tudi pravosodnega ministra Milana Simonovića.

Odbor za prošnje in pritožbe je imel včeraj popoldne tudi svojo sejo. Na njej so posamezni govorniki poudarili predvsem, da rabi odbor večje prostore in tudi več uradništva, ker se je delo v zadnjem času silno namnožilo, da je sedaj v odboru 12.000 prošelj. Sklenjeno je bilo, da se stare prošnje kategorizirajo. Predsedstvu skupščine bo predložena zahteva po večji vsoti denarja za prvo pomoč najpotrebnejšim prosičcem. Nadalje so sklenili zahtevati od predsednika vlade in finančnega ministra pojasnil o tem, kolikšna bo postavka v novem proračunu za stalne podpore.

Kulturni razgledi

Naši pisatelji in pesniki so brali svoja dela

Sinoči je bila v nabito polni dvorani Ljudske univerze druga prireditve v okviru Umetnostnega tedna — literarni večer, na katerem so naši pisatelji in pesniki brali svoja deloma že objavljena, deloma še neobjavljena dela. Odziv kulturnega Maribora na ta večer je bil tako lep in časten, da mu gre priznanje in zahvala vseh onih, ki se pehajo in vbadajo na kulturnem torišču. Poučna in duhovita so bila uvodna otvoritvena izvajanja predsednika Umetniškega kluba dr. Iva Šorlija, ki je v plastičnih obrisih zajel zgodovino nastanka in razvoja Umetniškega kluba v Mariboru, ki je z organizacijo prvega Umetnostnega tedna v Mariboru nekako »shodil«.

Sledilo je čitanje Šorlijevega »Vprašanja« po gospe Košutovi, ki je nastopila mesto nujno zadržane gospodične Elvine Kraljeve. Topla lirika preveva mladostne pesmi eroznika-pesnika Vinka Žitnika, ki je z zanosom recitiral nekatere izbrane pesmi iz svoje pesniške zbirke z zaključno še neobjavljeno »Na pot ljubezni«. Globoka social-

na nota iz našega podeželja je prevladovala v poglavju in odlomku »Fanikina povest«, ki jo je čital iz svojega najnovejšega dela pisatelj Ivan Potrč. Radivoj Rehar je čital svojo »Lepoto in bolečino«, črtico iz zbirke »Iz moje mladosti« ter dodal še tri pesmi »Rodil sem se«, »Slava ti« in »Neznanemu«. Pesnica Ruža Lucija Petelinova je recitirala nekatere izbrane lirčne pesmi »Ognji«, »Tenčica sreče«, »Poljub« in »Nepoznani nevesti« ter svojo najnovejšo pesnitev »Orači«, ki predstavlja nekažno lirčno paralelo h Gotovčevi simfonični meditaciji »Orači«. Kot zadnji nastopil dr. Ivan Dornik, ki jebral črtico »Na gozdnih potih« ter v toplo lirčno občutje zajeti pesmi »Jasmin« in »Poletje«.

Vsi nastopajoči pisatelji in pesniki so bili deležni toplega, iskrenega aplavza od strani številnega občinstva, med katerim je bilo zlasti veliko dijaške mladine. Obzalovali je le, da niso nastopili vsi mariborski oziroma obmejni književniki, s čimer bi se še pomnožila pestra slikovitost recitiranih del.

Srdita borba za biti in ne biti med Rozmanom in napadalci

Brezenski zločin je slej ko prej v ospredju razgovorov okoliškega prebivalstva. Veliko zanimanje je bilo zlasti za obdukcijo trupla umorjenega brezenskega po-

sestnika Karola Rozmana. Iz današnjega »Jutra«, katerega izčrpana poročila v tej zadevi zbujejo veliko zanimanje vse naše obmejne javnosti, ki ogorčeno obsoja

ta zločin, povzemamo sledeče navedbe o poteku obdukcije:

Pokojni Karol Rozman je imel nad levim sencem veliki globoko rano, prebito lobanjo. Te poškodbe so bile po mnenju članov komisije absolutno smrtne. Razen tega so dognali po vsem telesu krvave podplutbe in tudi številne manjše rane, kar dokazuje, da se je med Rozmanom in napadalci razvila srdita borba.

Orožniki so nadaljevali z zasliševanjem vseh domačih, ki stanujejo v Breznem št. 28. Do večera so zasliševali Ano Rozmanovo, rojeno Vetrihovo, tretjo ženo pokojnega Karla Rozmana, nadalje njeno mater Marijo Vetrihovo, ki je tudi stanovala pri svoji hčerki, ter Ivana Mihela, domačega tesarja. Vse tri so orožniki sinoči odpeljali v marenberške sodne zapore, kjer že tudi sedi svak umorjenega Karla Rozmana, Ferdinand Vetrih. Ta je bil jutraj po umoru s svojo sestro Ano Rozmanovo pri nekem marenberškem advokatu, ki jima je dejal, da ni treba zaradi posestva skrbeti, češ da bo Karl Rozman itak še dolgo živel, nakar sta se oba nekam posmehnila in je Ferdinand zatem nastopil v marenberškem sodnem zaporu kazni, ker je poškodoval svojega tasta, ki je lani ob božiču umrl pri Rozmanovih, vendar ne zaradi teh poškodb.

Po zločinu in drugih govoricah razburjeno ljudstvo pričakuje z velikim zanimanjem popolno razčiščenje tega zločina in razmer, ki so v teku letošnjega leta vladale pri Rozmanovih.

Ptujске novice

Na zadnji občinski seji so se obravnavale važne gospodarske zadeve. Predvsem je poročal župan g. dr. Remec o uspešni akciji za uvedbo šolskega vlaka na progi med Ptujem in Ormožem, ki že vozi in je to velika dobrota tako za dijakke, kakor tudi za starše, ki pošiljajo svoje otroke v šole v Ptuj. Dela se na razširitvi telefonskega omrežja k Sv. Antonu, Sv. Andražu, Sv. Bolfenku in Sv. Urbanu v Slov. goricah. Občinski svet je nato odobril računski zaključek za proračunsko leto 1936/37 z znatnim prebitkom. Soglasno je bilo sklenjeno, da se na Cvetkovem trgu zgradi nov moderen javen vodnjak. Tekstilno tovarno Pihler in drug je prevzel tovarnar Žigon, katerega mu je občinski svet priznal iste olajševalne ugodnosti. Kapucinskemu samostanu se je prepustila tkz. Osvaldova cerkvičica s pripadajočim zemljiščem, to pa je toliko časa, dokler bo cerkvičica služila verskim potrebam. Občinski svet je razpravljal tudi o položitvi telefonskega kabla v Ptuj, s čimer bi odpadle večne pritožbe glede telefonskega prometa, na drugi strani pa bi bil možen priključek novih abonentov. Glede na priporočilo raznih arhitektov je občinski svet soglasno sklenil, da se starj. Dajčmanov stolp v mestnem parku preuredi v vlnski muzej, ker nikakor ne ovira prometa, zlasti še, ker je v načrtu zgradba novega mostu čez Dravo, ki bo zgrajen pri dominikanski vojašnici in bo potem ves glavni promet usmerjen po drugi ulici, tako da ni potrebe, da bi se moral ta stolp podirati. — Sledilo je še poročilo ubožnega sveta, nakar je župan zaključil javno sejo.

Smrt pod kolesjem železniškega vagona. 26letni delavec Leopold Vrečko iz Medvedca, ki je imel opravka na železniški progi Pragersko—Medvedce, ki služi za dovoz in odvoz dvem tamkajšnjim tvornicam, je prišel pod kolesje železniškega vagona in je radi težkih notranjih poškodb ter zlomljene leve roke in noge na licu mesta izdihnil. Na kraj nesreče poklicani zdravnik dr. Peče je zamogel ugotoviti samo smrt.

Zvočni kino Ptuj. V četrtek 25. novembra, obakrat o 620. uri se bo predvajal film »Samostanski lovec« (Nad prepado). V glavni vlogi P. Richter, C. Radspieler. Kot dodatek se bo predvajal kulturni film o naši državi in zvočni tednik. — V soboto 27. nov. ob 20. uri in v nedeljo 28. nov. ob pol 19. in pol 21. uri se bo predvajal film »Mr. Dolar na Dunaju«, v gl. vlogah M. Andergast, Wolf A. Ketty, H. Mose in Slezak. Kot dodatek se bo predvajal kulturni film o naši državi in zvočni tednik.

Mariborske in okoliške novice

Sokolski 1. december

V proslavo 1. decembra in obenem v proslavo 30letnice obstoja matičnega Sokola se vrši na državni praznik 1. decembra ob 11. uri dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma slavnostni občni zbor Sokola Maribor matica. K udeležbi se poziva vse članstvo. Vsi, ki imajo slavnostni kroj, pridejo v kroju.

Zvečer se vrši v Narodnem domu velik družabni večer s plesom za vse mariborsko Sokolstvo in za vse Sokolu naklonjeno javnost. Mariborčani! Pokažimo s številno udeležbo na sokolski prireditvi, da pravilno cenimo pomen 1. decembra in tridesetletno delo našega Sokola.

Orjaška borba: 62 minut

Pri včerajšnjih rokoborbah je položil Czaja Olšovskega v 12. min., Klötzel Stoffana v dvojnem nelsonu v 16. min. Zelo interesantna je pa bila borba med čehoslovakijskim levom Mrno in jugosl. šampionom Perom Kopom, ki je trajala nič manj ko 62 minut. Z užitkom in napestjo je občinstvo zasledovalo orjaško borbo. Precej časa sta se orjaka lepo borila, ko se je nenkrat začel Mrna posluževati prepovedanih prijemov, postal surov in začel nasprotnika boksati. Tedaj pa je nastal v dvorani hrušč in trušč, sledilo frčanje kozarcev proti Mrni, ki so pa svoj cilj zgrešili. Vse to je postalo Kopu prenemurno, zgrabil je Mrno, ga dvignil v zrak in položil po 62. min. na lopatice. Sledil je aplavz s strani publike, ki je trajal skoro 30 min.

Drevi nastopijo sledeči pari do odlščitve. Stoffan:Olšovski, Peter Kop:Czaja, in kot tretji par Mrna:Klötzel.

Iz davčne službe. Napredovala sta v VI. položajno skupino za davčne inšpektorje Alojzij Grmovšek v Murski Soboti in Rudolf Hrimšek v Ormožu. V VII. položajno skupino za davčnega kontrolorja Ivan Vrč v Kozjem.

JUBILEJNA SOKOLSKA RAZSTAVA V MARIBORU. ki jo prireja Sokolsko društvo Maribor matica v okviru proslave 30-letnice svojega obstoja, bo dostopna občinstvu od nedelje, dne 28. novembra do vključno srede, dne 1. decembra, in sicer vse dni nepretrgoma od 9. ure zjutraj do 18. ure zvečer. Slavnostna otvoritev razstave se vrši v nedeljo, dne 28. novembra ob pol 11. uri dopoldne. — Vstopnina znaša samo Din 2.— po osebi. Za skupine sokolskih pripadnikov in šolsko mladino ali dijaštvo pod vodstvom znaša vstopnina Din 0.50 po osebi. Jubilejna sokolska razstava se nahaja v mali dvorani Narodnega doma.

Koncert Ivana Noč-a. Pred svojo veliko turnejo po Italiji priredi naš slavn slovenski pianist Ivan Noč iz Ljubljane svoj koncert v Mariboru v petek, dne 10. decembra v kazinski dvorani. Občinstvo se naproša, da se tega koncerta polnoštevilno udeleži in s tem izrazi našemu domačemu umetniku svoje simpatije.

Jubilejne proslave Sokola Maribor-matica začnejo v nedeljo 28. nov. s sokolsko razstavo v Narodnem domu, ki se odpre do 1. decembra. V torek 30. nov. zvečer bo telovadna akademija v Narodnem gledališču, ki se ponovi 1. dec. popoldne. Predprodaja vstopnic je pri dnevni blagajni Narodnega gledališča. 1. dec. dopoldne ob 11. uri bo slavnostni občni zbor, zvečer pa velik družabni večer v Narodnem domu.

Pevsko društvo »Zarja« Pobrežje ima svoj redni občni zbor v soboto 27. nov. 1937 ob 19. (7.) uri v gostilni Reibenschuh. Tem potom najvljudneje vabimo vse podporne članke, da se ga udeležijo.

V četrtek dne 25. novembra ob 8. uri zvečer se vrši prva čajanka ISSK Maribora v prostorih Kino-Bara. Te tradicionalne čajanke se vrše vsak četrtek in se občinstvo vljudno vabi k obilni udeležbi.

Bratstvo pravoslavnih Slovencev poziva članstvo in prijatelje na versko predavanje, ki se vrši v soboto, dne 27. t. m. ob 20. uri v prostorih restavracije »Novi Svet« (Povodnik). Za člane bratstva udeležba obvezna!

Smrt blage žene in zgledne mamice. Na Koroški cesti 34 je preminila v častitljivi starosti 71 let blaga gospa Tkalec Ana, žena uglednega mariborskega trgovca, vzorna gospodinja, zvesta življenska družica ter zgledna mamica, ki se je odlikovala po svojem blagem srcu. V toku svojega življenja je vzgojila šest otrok in je bila svojemu možu ves čas zvesta opora. Plemeniti gospe ohranimo časten spomin, težko prizadetemu soprogu, otrokom in sorodstvu pa naše toplo in iskreno sočutje!

Umetnostni teden! Jutri velik koncert, v soboto gledališka predstava z družabnim večerom.

Na III. drž. dekl. ljudski šoli v Mariboru se je vršil 24. t. m. zelo dobro obiskan roditeljski sestanek, na katerem je iz prijaznosti predaval g. sanitetni inšpektor dr. Ivan Jurečko o otroških boleznih: o simptomih, sezonskih in nalezljivih boleznih v šolski dobi. Predavanje je bilo zelo zanimivo, poučno in poljudno, tako da so prisotni starši z velikim zanimanjem sledili priznanemu strokovnjaku. Dovoljena so bila tudi vprašanja, na katera je g. sanitetni inšpektor ljubezljivo, prijazno odgovarjal. Gospodu predavatelju naj bo izrečena tem potom najprisrčnejša in iskrena zahvala.

Kako bo z vremenom. Dunajska vremenska napoved pravi: Padavine, temperatura se bo nekoliko dvignila.

Nočno lekarniško službo imata ta teden Maverjeva in Königova lekarna.

Nedeljski repertoar. V nedeljo ob 15. uri igrajo dobro uspelo igro »Pesem s ceste«, ob 20. uri pa opereto »Pri treh mladenkah«.

Mariborska opereta je bila radi obolenosti nekaterih članov v zadnjem času zaprečena, da odigra opereto »Pri treh mladenkah«. To se bo zgodilo zdaj, razen tega pa študira novi češki »šlager« »Pod to goro zeleno« in bo kmalu po tej opereti vpriporila prenovljeno opereto »Dolarska princesa«, letos pod taktirko novega vojnega kapelnika Jiranka.

Radi obolenosti gospe Zakrajškove in gospodične Rasbergerjeve nastopi ta teden v opereti »Pri treh mladenkah« mesto njih gospodični Kraljeva in Križajeva.

Sreski odbor društva Rdečega križa v Mariboru namerava prirediti tečaj za prostovoljne bolničarje in bolničarke. Ta tečaj bi se vršil v splošni bolnišnici v Mariboru, bi trajal 8 do 12 tednov, po 3 do 4 krat tedensko, vsakokrat po 2 uri. Moški in ženske, ki so v starosti od 18 do 50 let, se opozarjajo, da bi se prijavili za ta tečaj vsaj do 20. novembra t. l. pisмено ali ustmeno v društveni pisarni na sreskem načelstvu, soba št. 69, II. nadstropje, med 10. in 12. uro.

Mariborski biljardni klub v Gradec. Kakor je našim čitateljem gotovo še v spominu, se je vršila meseca januarja t. l. v kavarni »Jadran« medmestna biljardna tekma Maribor—Gradec. Sedaj pa je sprejel domači klub vabilo za revanžno tekmo, ki se vrši dne 27. in 28. t. m. v kavarni »Evropa« v Grazu. Naši biljardisti se peljejo v Gradec s Putnikovim avtobusom v soboto popoldne in se vrnejo v nedeljo ponoči.

Sečna in prodaja božičnih drevesc. Mestno poglavarstvo mariborsko opozarja prodajalce božičnih drevesc na banovo Naredbo glede prodaje in sekanja božičnih drevesc z dne 14. XI. 1937 II No 8133/I (Služb. I. 92/32), glasom katere se mora vsak prodajalec, ki pripelje na trg božična drevesa, izkazati s predpisnim izvornim potrdilom. Tržni organi bodo v smislu točke 4. cit. Naredbe brezizjemno zaplenili božična drevesca, če bi se prodajalec ne mogel izkazati z izvornim potrdilom, vrhu tega pa proti kršiteljem tega razglasa uvedli kazensko postopanje.

Otrokovo trpljenje. Mariborsko okrožno sodišče je danes dopoldne obsodilo 44-letnega Andreja Sabotija iz Zamostja na mesec dni zapora, pogojno za dobo 2 let, ker je grdo ravnal s svojo pastorko 4-letno Marijo Magličevo, ki jo je tako pretepal, da je otrok zadobil po vsem telesu podplutbe.

Spomnite se CMD!

Strah pred staranjem...

**ELIDA
KREMA
IDEAL**

Že v časih polnih sreče se pojavlja kot senca strah pred pre-ranim staranjem. Vprašate se: kaj se temu res ni moči izogniti?

Kdor začne pravočasno s pravilno nego, si bo ohranil vedno čisto in brezhibno polt. Elida krema IDEAL, ta suha dnevna krema, pomaga kot nobena druga. Radi vsebine hamamelisa poživlja in obnavlja kožo, odstranjuje male gubice in nečistoto polti. Koža ostane mlada — ostane lepa!

Brezposelni učitelji pri prosvetnem ministru

V soboto 20. t. m. se je na svojem inšpekcijskem potovanju po državi mudil v Ljubljani prosvetni minister Dimitrij Magarašević. Popoldne je sprejemal delegacije. Prijavili so se tudi delegati brezposelnih učiteljskih abiturientov. Poljubnejšem sprejemu je pazljivo poslušal njihove želje in poročila o zadnjih nastavitvah. Ko so mu izročili ca 30 tipkanih strani obsegajočo statistiko in resolucijo, v kateri so ti povdarjali, da se zadnje nastavitve niso izvršile iz vidikov vrstnega reda in socialnih potreb, je gospod minister vzel to njihovo poročilo na znanje z obljubo, da bo material pregledal. Nadalje so mu razložili in s konkretnim dokaznim materialom pokazali, da so pri zadnjih namestitvah izostali tovariši in tovarišice, ki so skončali učiteljsko šolo leta 1932., 1933., in 1934., so v težkih socialnih razmerah, med tem so pa bili nastavljeni tovariši in tovarišice iz letnika 1935. in 1936. ter med njimi nekateri zelo dobro situirani. Gospod minister je obljubil delegaciji, da bo v bodoče brezposojno vpošteval načelo kvalifikacije, vrstnega reda in socialnih potreb in da bodo predvsem z no vim proračunom nastavljeni tisti, ki so bili doslej na tak ali drugačen način izpuščeni in sicer iz letnikov 1932., 1933., 1934. To tako važno zagotovilo najvišjega funkcionarja prosvetne oblasti v državi bo na brezposelne učitelje in učiteljice zelo pomirjevalno uplivalo.

Ne s svinčenko, temveč z zlato kroglo v smrt!

V Sarajevu je izvršil samomor nekdanji najbogatejši mož tamkajšnje okolice, daleč naokrog znani Mohamed Sahinganić. Kakor so kasnejše poizvedbe izkazale, so ga vsi ljudje smatrali za pravega Kreza, ki pa je prišel v zadnjem času ob vse premoženje. V največji revščini si je pognal v srce iz svojega samokresa zlato kroglo, ki mu je ostala še kot spomin na nekdanje zlato čase.

Priznanje.

A. »Čudim se, da se nikdar ne spomniš na stotak, ki sem ti ga lani posodil!«
B.: »O pač! To je ravno eden mojih najlepših spominov!«

Zadnje telefonične vesti

ZA SREDNJO EVROPO GRE!

PARIZ, 25. novembra. Tukajšnji listi se izčrpno pečajo s predstoječim potovanjem predsednika Chautempsa in zunanega ministra Delbosa v London. »Matin« povdarja, da predstavlja ta pot nekakšen uvod k potovanju zunanjega ministra Delbosa v Prago, Varšavo, Bukarešto in Beograd. Čutilo se je, da so v Berchtesgarnu in Berlinu igrala srednjeevropska vprašanja ob Halifaxovem posetu veliko vlogo. Delbos bo v Londonu raztolmačil francoske poglede na srednjeevropske vprašanje, tako da bo lahko po londonskih razgovorih dal v srednje- in jugovzhodnih prestolnicah važna zatrdila. Navedeni list piše, da si je Nemčija izgovorila proste roke v Srednji Evropi. Anglija nima glede Srednje Evrope nikakršnih pogodbenih obveznosti in se v tem angleška politika bistveno razlikuje od francoske. Če bi se v Londonu nemški predlogi odklonili, potem bi se to zgodilo izključno po francoskih prizadevanjih. Francija ne more pustiti pasti svojih zvez v srednji in jugovzhodni Evropi. Socialistični »Populaire« pa očita angleški vladi, da noče glede srednje Evrope in drugih vprašanj na dan pravo barvo, ampak da hoče slej ko prej igrati vlogo arbitra v vseh kontinentalnih vprašanjih.

ANGLIJA ODPLAČALA VOJNE DOLGOVE V AMERIKI.

LONDON, 25. novembra. Pogajanja glede odplačila angleških vojnih dolgov Ameriki potekajo ugodno in se je dosegel sporazum na sledeči osnovi: Vlada Združenih držav ameriških smatra v letih 1923 do 1934 po Angliji poravnane dolgove v skupnem znesku 415 milijonov dolarjev kot odplačilo celotnega dolga, ki znaša okoli 920 milijonov dolarjev in bo Anglija odplačala ostalih 505 milijonov dolarjev v 50 brezobrestnih anuitetah.

Kavalir.

Gost: »Natakarica, kovač mi je padej tu nekje pod mizo. Ako ga najdete, mi ga jutri vrnite, ako pa ga ne najdete, ga pa obdržite!«

Kino

Kino Union. Do vključno četrta čarobni film »Ramona«. Petek dražestna Shirley Temple.

Narodna gledališče

Četrtek, 25. novembra ob 20. uri: »Pri

treh mladenkah«. Red C. Petek, 26. novembra: Zaprt. Sobota, 27. novembra ob 20. uri: »Lopovščine«. Premiera.

Študentske novice

V Ljudski univerzi predava drevi glavni urednik »Večernika« dr. Fran Vatovec o poučni, zanimivi temi. Slike!

Ja Gornje Radgone

Sokolska božičnica. Uprava sokolskega društva Gornja Radgona je na svoji seji soglasno sklenila tudi letos prirediti božičnico revni sokolski deci, naraščajo in tudi revnejšemu članstvu. V ta namen je votirala v fond za obdaritev znesek 1.000 Din, pri boljše situiranem članstvu in sokolstvu naklonjenem občini.

stvu pa se bodo prihodnje dni zglasili nabiralci prostovoljnih prispevkov z nabiralnimi polami in prošnjo, da prispevajo v svojih močeh v ta fond in s tem podprejo to človekoljubno delo obmejne sokolstva. Tudi med našo obmejno sokolsko deco je mnogo revnih pripadnikov, zlasti dece, ki sicer ne bi bila deležna božičnega veselja in dobrot.

Darujte za azilni sklad PTL!

Zobna pasta lepe žene
NIČ VEČ RUMENIH ZOB
Bleščeče bele zobe boste zadobili v najkrajšem času z uporabo **penete se paste** za zobe
v modro-belo progastih tubah 5—, 9— in 15— din.

Sokolsko društvo Sv. Anton v Slov. gor. javlja tužno vest, da je umrl njegov starosta, brat

Josip Tušak

trgovec

Pogreb našega nepozabnega brata bo v soboto, 27. novembra ob 9. uri dopoldne iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Sv. Anton v Slov. gor., dne 24. novembra 1937.

Sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo pretužno vest, da je včeraj ob četrtni na 19. uro v 72. letu starosti po dolgem in muke polnem trpljenju preminula prevedena s tolažili sv. vere, naša ljuba in dobra soproga, ljubezniva mati, tašča, stara mati, svakinja in teta, gospa

Ana Tkalec, roj. Heinemann

soproga trgovca in posestnika

Pogreb nepozabne bo v petek, dne 26. novembra ob pol 16. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju, kjer bo položena v rodbinsko grobnico.

Maša zadušnica bo v soboto 27. novembra ob 7. uri v stolnici.

MARIBOR, dne 25. novembra 1937.

Globoko žalujejo ostali:

Anton Tkalec, soprog
Anna, Brigita, Karel, Fini, Dragica, Jetty, Seli, Ivan
Rosi, Viljem, otroci snaha in zeti
Greta, Mirko Kurti, Anemie, vnuki
in vsi ostali sorodniki

Naročniki

pri naših inseren-
kupujte jih ter oglašujte

Posesi

Nova **TRISTANOVANJSKA HIŠA** mesečni dohodki Din 750.—, cena Din 58.000, naprodaj do 1. decembra radi selitve. Naslov v upravi. 6796

V Zagrebu na Jelačićevem trgu je naprodaj

KAVARNA »BUFFET« radi bolezn lastnika. Posel je rentabilen, najboljši posel te vrste v Zagrebu, promet mesečno 120.000, mesečna najemnina 6000.—, brez konkurence. Naslov v upravi »Večernika«. 6795

Kupim

KUPIM SASIJO za enotonsko priklopo. Ponudbe na mehanika Krajca, Sv. Lenart v Slov. gor. 6778

Sobo išče

ISCEM SOBICO v bližini Melja z vso oskrbo ali brez. Ponudbe pod »Točno« na upravo »Večernika«. 6777

Stanovanje

DVOSOBNO STANOVANJE oddam s 15. decembrom manjši družini najraje državnemu uslužbenca. Kežarjeva 26. 6804

Oddamo v najem **DRUŽINSKO STANOVANJE** s 1. decembrom t. l. na Meljski cesti 87. Informacije v Združni gospodarski banki. 6791

Oddam **SOBO IN KUHNJO** Studenci. Cankarjeva 5. 6789

Stanovanje išče

ENOSOBNO STANOVANJE proti Melju išče mirna stran-ka. Naslov v upravi. 6801

Službo dobi

KOČIJAŽA takoj sprejme Franc Filipič. Pobrežka c. 38. 6774

Službo išče

MLAJŠE DEKLE želi službo v pomoč gospodinji. Začetna plača je dobro postopanje. Cenjeni naslov je pustiti v upravi »Večernika«. 6802

Delavnice

prostorne, v sredini mesta, iščemo. Ponudbe na upravo pod »Oferte«. 6792

Nenadoma nas je zapustil za vedno, dne 24. novembra naš predobri atek, stari atek, brat, stric in svak, gospod

Josip Tušak

trgovec in posestnik

Pogreb nepozabnega bo v soboto, dne 27. novembra ob 9. uri predpoldne iz hiše žalosti na domače pokopališče.

SV. ANTON V SLOV. GOR, dne 24. novembra 1937.

Globoko žalujoča soproga **Josipina**
otroci: **Vladko, Rihard, Mirko, Jelica**
snaha **Katica** in rodbine: **Tušak, Klemenčič, Pernat, Schell, Rakuš**

Brez posebnega obvestila

Skrivnosti

77

»Da, ona ukazuje, kakor ima pravico, ker jaz hočem tako.«

»Torej tudi hočeš, da umre tvoja hči od ljubezni in ljubosumnosti?«

»Ne govori tega!«

Volkulja je skomignila z rameni.

»Sedaj vidim, da sem jaz edina ohra-nila mirno kri in da sem prav ravnala, ker nisem preveč hitela.«

»Kaj hočeš reči s tem?«

»Poslušaj, pa boš razumel!«

S temi besedami je stopila k postelji kjer je ležalo mrliško blede, mirzlo in

trdo telo gospodične Armande.

XX. Od mrtvih vstala.

»Ko si mi davi,« je govorila Volkulja, »pripovedoval, kaj ti predlaga Anglež in kake naklepe snuje, sem začela o tej stvari globlje razmišljati.«

»No in kaj si sklenila v svojem pre-mišljevanju?« je vprašal Everard.

»Prišlo mi je nekaj čudnega na mi-sel...«

»Ne trati časa! Na dan z besedo!«

»Dejala sem si: od Armandinega živ-ljenja je odvisno velikansko premože-nje; in kakor se dajejo z največjo rado-darnostjo milijoni za to, da Armanda iz-gine, tako je morda gotovo tudi kdo, ki bi dal še več, da ostane živa in zdrava...«

»O, kako si pametna Volkulja!« je vzkliknil Everard. »To je krasna misel!«

»Kaj ne, da ni preveč nespametna!« je dejala Volkulja in se samoljubno nasmehnila.

»In kaj si potem storila?«

»Gospod Balkan mi je naročil, naj pri-pravim strup. Lahko je bilo dati mesto strupa tako tekočino, ki deluje navidez prav tako kot strup in ki vendar ne mo-ri človeka.«

»In si to storila?« je dejal Everard.

»Ali mar nisem prav storila?«

»Toda, potem!...« je vzkliknil Leon.

»Armanda ni mrtva!«

»Ne, temveč samo trdno spi.«

»Pravični Bog — ali je mogoče?«

Volkulja je iztegnila roko proti po-stelji, kjer je ležala deklica.

»Poglejte, je dejala z mirnim glasom, »tam leži, nepremična in brez diha; oči so ji zaprte, lica blede, živa podoba smrti; saj ste sami mislili, da je mrtva!«

»Armanda! Armanda!« je jecljal Leon.

»Toda ali ne vidite, kako pod nežno prozorno kožo lahko kroži kri? Ako pri-tisnete uho k njenim ustnicam, se boste prepričali, da tudi diha.«

»Ah, ta sreča me bo umorila!«

»Počakajte še nekaj trenutkov,« je na-daljevala Volkulja. »Ako se ne motim, stopa kri polagoma v lice; prsi se ji lah-no dvigajo; položite ji, gospod, roko na srce ako že bije!« (Dalje.)